

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту неперервної освіти і туризму
д.ю.н., професор Іван ГРИЦЕНКО

« 6 » _____ 2024р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол № 11 від 01 травня 2024 року

Завідувач кафедри
Микола ТАЛАВИРЯ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОПП «Управління інноваційною
та консалтинговою діяльністю»

д.е.н., професор Ольга ВИТВИЦЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІННОВАЦІЙНА БІОЕКОНОМІКА»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

Освітньо-професійна програма: «Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю»

Освітній ступінь: магістр

Інститут неперервної освіти і туризму

Розробник: Микола ТАЛАВИРЯ, завідувач кафедри економічної теорії

Опис навчальної дисципліни
„Інноваційна біоекономіка”

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю	
Освітній ступінь	Магістр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов’язкова / вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	8 год.
Лабораторні заняття	- год.	104 год.
Самостійна робота	75 год.	- год.
Індивідуальні завдання	- год.	- год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 ____ год. - ____ год. .	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Дисципліна «Інноваційної біоекономіки» має на меті засвоєння майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань з інноваційної біоекономіки, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу інноваційної біоекономіки, пов'язаних із їх майбутньою практичною діяльністю, ґрунтовне пізнання проблеми ефективного використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів в задоволенні постійно зростаючих людських потреб.

Дисципліна «Інноваційна біоекономіка» досліджує вплив інноваційних чинників виробництва на результати діяльності, комплекс відносин з приводу формування та використання концептуальних основ з інноваційної біоекономіки. Основою формування високих якісних та кількісних результатів діяльності підприємства є його інноваційна спрямованість. Сучасний етап розвитку пред'являє нові більш жорсткі вимоги до швидкості та наслідків здійснення нововведень, вимагає використання оновлених інструментів для забезпечення стрибків в економічному зростанні.

Інновації, їхнє впровадження у вигляді біоекономічних схем, нових технологій та продуктів стає основною складовою біоекономіки. В цикл нормативних дисциплін професійної та практичної підготовки включено дисципліну „Інноваційна біоекономіка” враховуючи те, що сукупність процесів і явищ, які відбуваються в суспільстві на рівні національного господарства, можна умовно поділити на біоекономічні та інноваційні, діяльність даного напрямку здатна забезпечити розвиток на якісно новому рівні.

Інноваційна біоекономіка досліджує вплив інноваційних чинників на результати діяльності країни в цілому.

Метою вивчення дисципліни „Інноваційна біоекономіка” є формування системи спеціальних знань та практичних навичок у галузі аналізу та планування показників біоекономіки.

Предметом дисципліни „Інноваційна біоекономіка” є механізм аналізу функціонування інноваційної біоекономіки, формування та використання передових стратегій розвитку біоекономіки.

Основні завдання дисципліни „Інноваційна біоекономіка ” полягають в ознайомленні з основами теорії та практики діяльності інноваційних передових стратегій розвитку біоекономіки; відпрацюванні навичок вирішення практичних проблем, пов'язаних з обґрунтуванням структури стратегій розвитку біоекономіки в світі, розробкою та реалізацією планів розвитку, аналізом та узагальненням стратегій розвитку біоекономіки, а також з пошуком та використанням ефективних заходів стратегій розвитку біоекономіки.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: теорію і практику господарювання на рівні формування стратегій розвитку біоекономіки, вміти: творчо підходити до підготовки і прийняття управлінських рішень з інноваційної біоекономіки, обґрунтувати структуру і напрямки інноваційної біоекономіки, розробляти і реалізовувати плани його розвитку, аналізувати і узагальнювати результати, плани стратегій розвитку біоекономіки, аналізувати і узагальнювати результати комерційно – фінансової діяльності інноваційної біоекономіки.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК): СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани; СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом; СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

Програмні результати навчання: ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах; ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Змістовний модуль 1. Інноваційна біоекономіка: формування індикаторів

Тема 1. Інноваційна біоекономіка

Поняття інноваційної біоекономіки та передумови її виникнення. Знати передумови виникнення інноваційної біоекономіки. Розрізняти принципи формування інноваційної біоекономіки

Тема 2. Визначення індикаторів інноваційної біоекономіки.

Знати економічну сутність інноваційної біоекономіки. Вміти розрізняти критерії інноваційної біоекономіки. Вивчити методи оцінки критерії інноваційної біоекономіки. Показники використання інноваційної біоекономіки.

Тема 3. Циркулярна біоекономіка

Розібратися з поняттям циркулярна біоекономіка. Вивчити класифікацію індикаторів біоекономіка. Проаналізувати на конкретних прикладах структуру класифікацію індикаторів біоекономіки.

Тема 4. Функції циркулярної біоекономіки, економічні показники факторів

Поняття, форми і функції інноваційної біоекономіки. Знати форми і функції циркулярної біоекономіки, економічні показники факторів. Вміти використовувати основні показники інноваційної біоекономіки при аналізі стану та стратегії розвитку біоекономіки до 2050 року. Вміти давати економічну їх використання.

Змістовний модуль 2. Розвиток інноваційної біоекономіки

Тема 5. Інноваційна біоекономіка та національний ринок

Знати, що таке інноваційна біоекономіка. Вміти аналізувати критерії інноваційної біоекономіки та національний ринок. Розібратися із видами ринків, чинниками, що впливають на них. Навчитися застосовувати на практиці.

Тема 6. Показники розвитку інноваційної біоекономіки

Критерії техніко-економічної оцінки інноваційної біоекономіки. Вміти оцінювати якісні показник, аналізувати системність розвитку цілому.

Тема 7. Економічний механізм розвитку інноваційної біоекономіки

Знати критерії економічної оцінки інноваційної біоекономіки. Вміти оцінювати якісну сторону, аналізувати конкурентоспроможність інноваційної біоекономіки в світовій системі

Тема 8. Роль і місце інноваційної біоекономіки в стратегії розвитку біоекономіки

Знати стратегію розвитку біоекономіки. Вміти аналізувати інноваційні процеси розвитку біоекономіки. Розібратися із видами, чинниками, що впливають на них. Навчитися застосовувати на практиці основні складові розвитку інноваційної біоекономіки.

2.1. Структура навчальної дисципліни для – повного терміну денної і заочної форми навчання

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Інноваційна біоекономіка: формування індикаторів												
Тема 1. Інноваційна біоекономіка	16	2	4			10	17	1	1			15
Тема 2. Визначення індикаторів інноваційної біоекономіки	11	2	4			5	17	1	1			15
Тема 3. Циркулярна біоекономіка	16	2	4			10	14	1	1			12
Тема 4. Функції циркулярної біоекономіки, економічні показники	13	1	2			10	14	1	1			12
Разом за модулем 1	56	7	14			35	62	4	4			54
Змістовний модуль 2. Розвиток інноваційної біоекономіки												
Тема 5. Інноваційна біоекономіка та національний ринок	16	2	4			10	17	1	1			15
Тема 6. Показники розвитку інноваційної біоекономіки	16	2	4			10	17	1	1			15
Тема 7. Економічний механізм розвитку	16	2	4			10	12	1	1			10
Тема 8. Роль і місце інноваційної біоекономіки в стратегії розвитку	16	2	4			10	12	1	1			10
Разом за модулем 2	54	8	16			40	58	4	4			50
Усього годин	120	15	30			75	120	8	8			104

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва розділів та тем, їх зміст	Кількість годин
1.	Інноваційна біоекономіка	4
2.	Визначення індикаторів інноваційної біоекономіки.	2
3.	Циркулярна біоекономіка	2
4.	Функції циркулярної біоекономіки, економічні показники факторів	2
5.	Інноваційна біоекономіка та національний ринок	3
6.	Показники розвитку інноваційної біоекономіки	4
	Всього:	30

4. Теми самостійної роботи

Назви тем	Кількість годин
Тема 1. Інноваційна біоекономіка	10
Тема 2. Визначення індикаторів інноваційної біоекономіки..	5
Тема 3. Циркулярна біоекономіка	10
Тема 4. Функції циркулярної біоекономіки, економічні показники факторів	10
Тема 5. Інноваційна біоекономіка та національний ринок	10
Тема 6. Показники розвитку інноваційної біоекономіки.	10
Тема 7. Економічний механізм розвитку інноваційної біоекономіки	10
Тема 8. Роль і місце інноваційної біоекономіки в стратегії розвитку біоекономіки	10
Усього годин:	75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- ессе;
- розрахункові та аналітично- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт;
- виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).

6. Методи навчання:

Методи навчання є одним з найважливіших компонентів навчального процесу. Без відповідних методів діяльності неможливо реалізувати цілі і завдання навчання, досягнути відповідних результатів. У процесі навчання

зв'язок методу з іншими компонентами зворотній: метод є похідним від цілей, завдань, змісту, форм навчання; водночас він суттєво впливає на можливості їх практичної реалізації. Навчання прогресує настільки, наскільки дозволяють йому рухатись уперед застосовані методи.

Під час викладення дисципліни «Інноваційної біоекономіки» застосовуються наступні методи навчання:

Методи організації і самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи навчання за джерелом передачі та сприймання інформації:

- словесні (лекція, пояснення, семінарське заняття);
- наочні (ілюстрація, демонстрація);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- практичні (дослідження, практичні роботи, есе, індивідуальні семестрові завдання);
- опрацювання літературних джерел.

2. Методи навчання за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

- індуктивні (від одиничного до загального, від конкретного до абстрактного);
- дедуктивні (сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень: від загального до одиничного);

3. Методи навчання за рівнем самостійності (напруженості) пізнавальної діяльності, якого досягають студенти, працюючи за схемою навчання, запропонованою викладачем:

- репродуктивний,
- проблемний,
- частково-пошуковий,
- дослідницький;

4. Методи навчання за ступенем керівництва навчальною роботою

- навчальна робота під керівництвом викладача (практична робота в аудиторії);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти;
- самостійна робота студента;

5. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- ділова або рольова гра;
- дискусія;
- «мозкова атака»;
- аналіз конкретних ситуацій;
- проблемна лекція.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне чи письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Інноваційна біоекономіка» <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Талавиця М.П. Формування макроекономічної рівноваги на ринку товарів і платних послуг /М.П. Талавиця, І.В. Дворник, Г.М. Македон. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. 276 с..
2. Талавиця М.П., Можливості використання концепції національної інноваційної системи як базису для переходу до біоекономіки. Київський міжнародний університет. К. : КиМУ, 2015. 134 с.

3. Талавирия М.П., Розвиток біоорієнтованої економіки на науковій основі. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». Випуск 1 (45). Т.2. Ужгород, 2015. 430 с..
4. Талавирия М.П. Розвиток біоорієнтованої економіки та підвищення економічної ефективності управління природокористуванням. Монографія. Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2015. 328 с..
5. Bioeconomy development in Europe in conditions of the globalization challenges / Talavyria M.P., // Ekonomika APK. 2015. №8. P. 20-26..
6. Financial Support of the Bioeconomy Sectors / Talavyria M., Lymar V. // Leibniz Institute of Agricultural Development in Transition Economies (IAMO). Halle (Saale), Germany. – 2015. <http://projects.iamo.de/forum/2015/>.
7. Mykola Talavyria and Liudmyla Nikolenko Tetiana Kolesnyk, Oksana Samborska Ensuring the sustainable development of the Ukrainian agrarian sector in conditions of globalization. 2018 Problems and Perspectives in Management T16№3,p.245-58. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=6902700c>.
8. Talavirya Mykola 330.101.541: 35.071.5: 711.5 Rural development in the European Union Monograph Tallinn 2021
9. Monograf: Development of rural areas in the conditions of decentralization/Talavyria M .P Tallin Estonia, UKRAINE, UDC 330.101.541: 35.071.5: 711.5 Rural development in the European Union Monograph, Tallinn. 2021, Brand management: Monograph. Tallinn: Teadmus OÜ, 2021. 511 p. 31.5 др.ар.
10. Журнали:
 - Інноваційна економіка.
 - Актуальні проблеми інноваційної економіки.
 - Електронний журнал «Ефективна економіка».
 - Наукові інновації та наукові технології.
 - Наука, технології, інновації.
 - Біоекономіка і аграрний бізнес.